

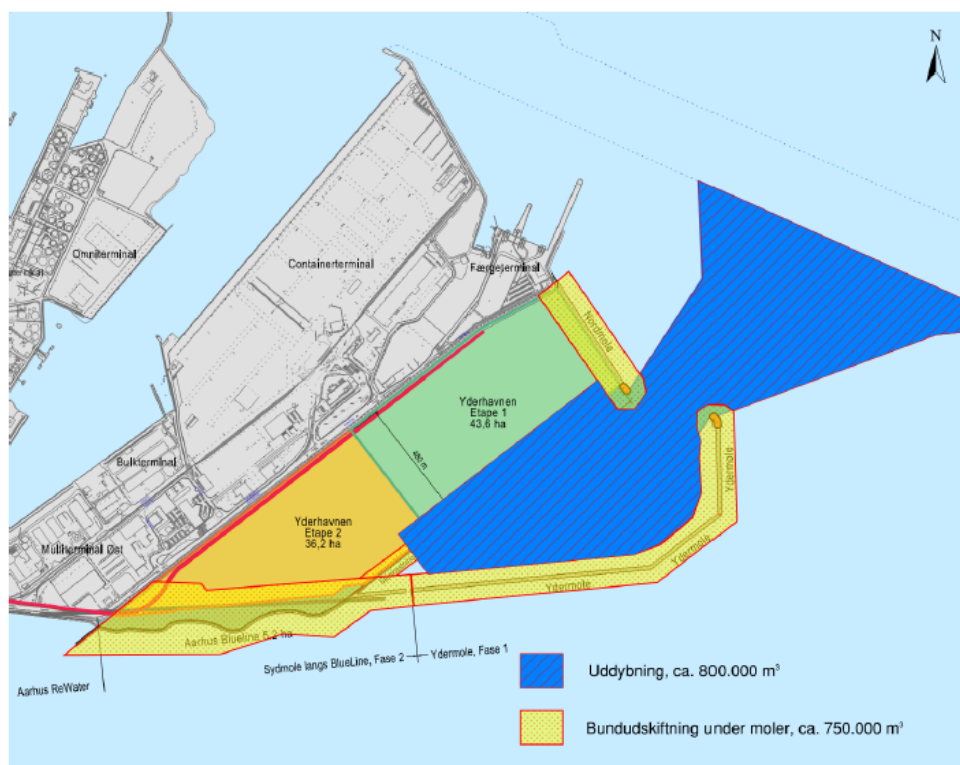
Aarhus Havn
Vandvejen 7
8000 Aarhus C

CVR nr. 23145928

Erhverv
Ref. chebh
J.nr. 2023-116279
Den 24. april 2024

Tilladelse til nyttiggørelse af uddybningsmateriale fra Aarhus Havn

Miljøstyrelsen meddeler hermed Aarhus Havn tilladelse til nyttiggørelse af 1.500.000 m³ uddybningsmateriale fra et område i yderhavnen samt indsejlingen hertil. Uddybningsmaterialerne skal anvendes til indbygning under de fremtidige havnearealer. Tilladelsen gives efter råstoflovens § 20b, stk. 1.¹

Figur 0.1 Oversigt over uddybnings- og bundudskiftningsområderne, som er markeret med blå og gult.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 1. februar 2017 af lov om råstoffer.

Tilladelsens indhold

Denne nyttiggørelsestilladelse omfatter alene tilladelse til, at materialet kan anvendes til nyttiggørelsesformål efter råstoflovens § 20b, stk. 1, og at anvendelse af uddybningsmaterialet til havneudvidelsen derfor kan ske uden betaling af råstofvederlag og råstofafgift.

Nyttiggørelsestilladelsen fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser til optagning og anvendelse på den konkrete lokalitet er indhentet.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om nyttiggørelsestilladelsen er der foretaget en vurdering af, hvorvidt materialet er egnet til nyttiggørelsesformål, hvilket indebærer at materialet er vurderet ift. aktionsniveauerne i klapvejledningen². Øvrige miljøforhold vedr. optagningen og anbringelsen af materialet er ikke behandlet, da disse forhold vurderes og reguleres i særskilt tilladelse til uddybning.

Miljøvurdering af anlægsaktiviteterne i forbindelse med nyttiggørelsen af havbundssediment i projektet (inkl. f.eks. numerisk modellering af sedimentspredning) fremgår af miljøkonsekvensrapporten for havneudvidelsen, og er en del af Trafikstyrelsens ressortområde.

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 24. april 2024. Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen og udløber således den 22. maj 2024.

Tilladelsen gælder fra den 23. maj 2024 og udløber den 31. december 2042.

På vegne af Miljøstyrelsen
Christina Ebler Hansen

² By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

Indholdsfortegnelse

Tilladelse til nyttiggørelse af uddybningsmateriale fra Aarhus Havn	1
1 Vilkår for nyttiggørelsestilladelse	4
1.1 Vilkår	4
1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol	4
2 Oplysninger i sagen	5
2.1 Sagens baggrund	5
2.2 Udtalelser fra høringsparter	5
3 Miljøstyrelsens vurdering	6
3.1 Vurdering i forhold til hierarkiet i klapbekendtgørelsen	6
3.2 Vurdering af sedimentets forureningsgrad ift. vejledende aktionsniveauer	6
3.3 Konklusion	9
4 Andre oplysninger	9
5 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	10
6 Offentliggørelse og Klagevejledning	10
BILAG 1 Oprensningsområdets placering	12

1 Vilkår for nyttiggørelsestilladelse

1.1 Vilkår

- A. Tilladelsen gælder til og med år 2042.
- B. Der må højst nyttiggøres en samlet mængde på 1.500.000 m³ fastmål, svarende til 1.705.752 tons tørstof i tilladelsens samlede løbetid.
- C. Nyttiggørelsesmaterialet må kun stamme fra det område, der er markeret med blå og rød på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- D. Uddybningsmaterialet skal anvendes til opfyld i forbindelse med havneudvidelsen.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- E. Tilladelseshaver skal underrette Miljøstyrelsen forud for opgravningens påbegyndelse. Underretningen skal sendes i mail til klap@mst.dk, senest 8 dage før arbejdet påbegyndes, og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes opgravningen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning. Når arbejdet er afsluttet, skal der igen sendes en mail til klap@mst.dk, som indeholder tidspunktet for afslutning af opgravningen.
- F. De fartøjer, der udfører opgravningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret skal opgravningen standses og Miljøstyrelsen underrettes.
- G. Kopi af tilladelsen skal forefindes på opgravningss fartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet, er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.
- H. Havnen skal én gang årligt i tilladelsens gyldighedsperiode, og senest 1. februar, indberette de optagne og nyttiggjorte mængder sediment til klap@mst.dk for det foregående kalenderår. Hvis der ikke har været foretaget nyttiggørelse det pågældende år, skal dette også indberettes.

2 Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

Cowi A/S har på vegne af Aarhus Havn søgt om tilladelse til at nyttiggøre 1.500.000 m³ sediment. Materialet stammer fra uddybning og bundudskiftning af havneområdet. Sedimentet skal anvendes i forbindelse med den kommende havneudvidelse (Yderhavn) i Aarhus.

Trafikstyrelsen er ressortmyndighed for selve havneudvidelsesprojektet, herunder uddybningen. I forbindelse med behandlingen af uddybningssagen foretages vurderinger af miljøforholdene ved gravearbejdet, herunder evt. vurdering efter habitatbekendtgørelsens regler. Uddybningstilladelsen vil indeholde evt. nærmere vilkår om opgravningsaktiviteterne. Det kan oplyses, at der i 2022 er udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, VVM – Udvidelse af Aarhus Havn - Yderhavn, som findes på Trafikstyrelsens hjemmeside. Der skal her bemærkes, at der endvidere er udarbejdet en Supplerende Miljøkonsekvensrapport for Yderhavnen, hvor en tilpasset havneudvidelse benævnt Marselisborg-Mols Modellen er miljøvurderet. Det er også det projekt, som er ansøgt om nyttiggørelse til. Trafikstyrelsen har d. 3. april 2024 sendt den supplerende miljøkonsekvensrapport i høring.

Miljøstyrelsens nyttiggørelsestilladelse indeholder derfor ikke en særskilt vurdering af miljøforholdene ved opgravningen, men henviser til VVM-rapporten.

Miljøstyrelsens nyttiggørelsestilladelse erstatter ikke tilladelse efter anden lovgivning til dette projekt, og tager i øvrigt ikke stilling til miljøforhold ved anvendelse materialet i projektet og evt. vilkår for anvendelsen.

Nyttiggørelsestilladelsen indeholder derfor alene:

- en vurdering ift. overholdelse af hierarkiet i klapbekendtgørelsens § 3.³
- en vurdering af materialets forureningsgrad ift. klapvejledningens aktions niveauer, og dermed en konklusion på om materialet generelt kan anses for nyttiggørelsesegnet.
- tilladelse til at materialet kan anvendes til nyttiggørelse efter Råstoflovens § 20b, stk. 1.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder den 21.02.2024 til den 07.03.2024.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har ingen bemærkninger til ansøgningen.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen har ingen bemærkninger til nyttiggørelsen af materialet.

Slots- og Kulturstyrelsen herunder museet med det marinarkæologiske ansvar

³ Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020

Slots- og Kulturstyrelsen har ingen bemærkninger til nyttiggørelsen af materialet.

Skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Strandingsmuseet i henhold til museumslovens §29 h, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standses.

Aarhus Kommune

Aarhus Kommunes Teknik og Miljø afdeling har ingen bemærkninger til nyttiggørelsen af materialet.

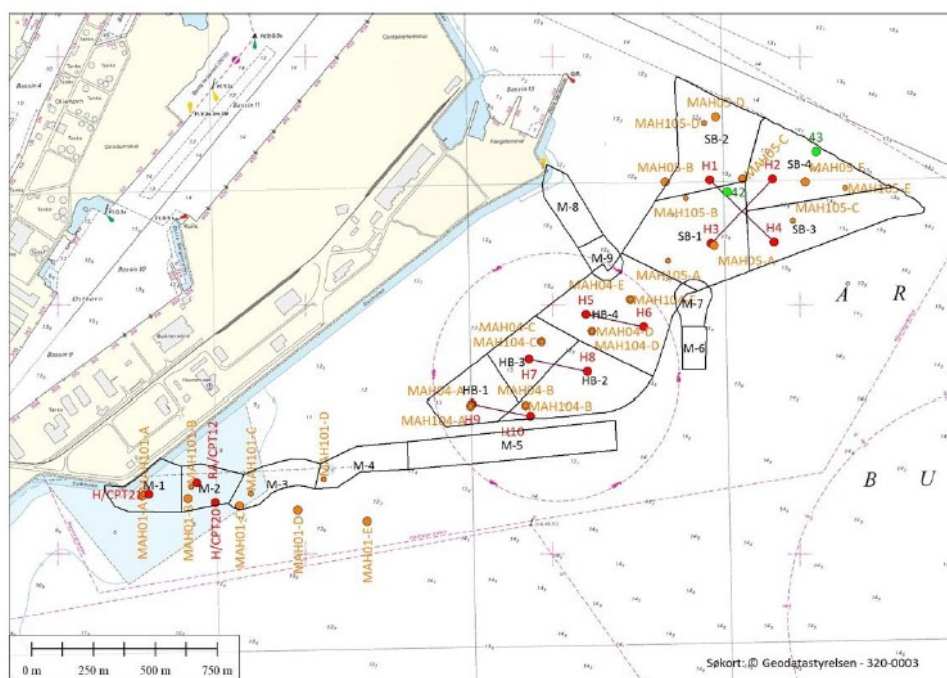
3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Vurdering i forhold til hierarkiet i klapbekendtgørelsen

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, jf. tabel 1, vurderes det ikke at være egnet til kystnær genplacering, såsom bypass eller nyttiggørelse på havet. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at hierarkiet i § 3 i klapbekendtgørelsen er overholdt ved behandling af sagen som en tilladelse til nyttiggørelse.

3.2 Vurdering af sedimentets forureningsgrad ift. vejledende aktionsniveauer

I forbindelse med ansøgning om nyttiggørelse er der blevet foretaget analyser af materialet fra havnen. Prøvetagningsstationerne kan ses på figur 3.1.

Figur 3.1 Kort over borer (røde prikker), Van Veen-prøver (grønne prikker) og HAPS prøver (orange prikker) taget i yderhavnen.

I svajebassinet er der i boring H1 til H4 boret til 4,0 m dybde under havbunden (kote -4,0 m). Her er der truffet postglacialt gytje i boringernes fulde dybde. Dog er den øverste 0,5 m i H3 beskrevet som postglacialt ler.

Den postglaciale gytje er i en stor del af laget bedømt som værende meget fed.

I havnebassinet er der, i boring H5 til H10, truffet mellem 0,8 m og 5,4 m postglaciale aflejringer bestående primært af marint aflejret gytje, ler, silt, sand og grus og i mindre grad ferskvandsaflejret sand og grus samt tørv.

Herunder er der i H7 og H9 truffet senglaciale aflejringer bestående af flyde-jords-/smeltevandsaflejret ler med en tykkelse på 0,7 m til 0,8 m.

Under de post- og senglaciale aflejringer er der truffet en blanding af glacialt, gletcheraflejret moræneler, -sand og -grus samt smeltevandsaflejret ler og sand i bunden af boringerne 4,5 til 7,0 m under havbunden.

Boringerne H/CPT20, H/CPT21 og RA/CPT12 er udført i det tidligere klapbassin, i det område der forventes bundudskiftet med nyttiggørelse af det bortgravede materiale. Der er fra havbund i kote -7,9 m DVR90 truffet 4,9 – 6,2 m fyld af sand, gytje, ler, silt og grus. Fyldmaterialet hviler på 1,8 – 3,5 m postglacialt, marint sand, ler og gytje, som fra kote -15,9 til -16,3 underlejres af 1,2 – 1,4 m ler, der formentligt er af senglacial oprindelse. I en dybde på 9,2 – 9,8 m under havbunden, svarende til kote -17,1 til -17,7, er der truffet glacial aflejringer af ler, silt og sand.

I tabel 1 er vist resultatet af analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen⁴. Tabellen viser analyser for de områder hvorfra sedimentet skal nyttiggøres.

Tabel 1. Gennemsnitsværdier af analyseresultater fra prøver taget i områder i Aarhus Havn, hvor der opgraves sediment til nyttiggørelse, samt aktionsniveauer for hvert stof.

Analyserne viser det vægtede gennemsnit for hvert stof.

Stof	Gennemsnit af analyse resultater	Nedre aktions-niveau	Øvre aktions-niveau
Tørstofindhold % af prøve	68,4		
Glødetab (GT) % af tørstof	3,77		
Arsen mg/kg TS	4,8	20	60
Bly mg/kg TS	10,9	40	200
Cadmium mg/kg TS	0,27	0,4	2,5
Krom mg/kg TS	10,4	50	270
Kobber mg/kg TS	13,1	20	90

⁴ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

Kviksølv mg/kg TS	0,065	0,25	1
Nikkel mg/kg TS	10,8	30	60
Tributyltin (TBT) mg/kg TS	0,01	0,007	0,200
Zink mg/kg TS	42,2	130	500
PAH* mg/kg TS	0,986	3	30
PCB** mg/kg TS	0,012	0,02	0,2

TS = tørstof. GT = glødetab.

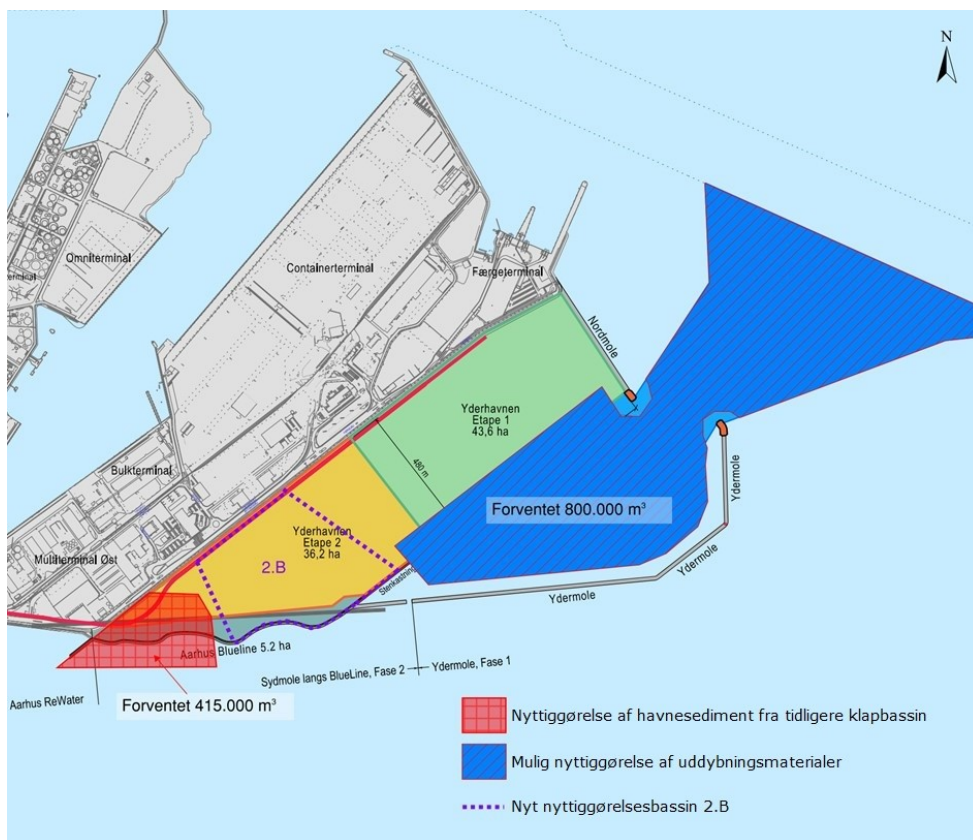
*Summen af de følgende 9 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouranthen, indeno[1,2,3-cd]pyren, pyren & phenanthren.

**Summen af følgende 7 PCB'er: PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klappvejledningens nedre aktionsniveau ses højere koncentrationer af de med gult markerede stoffer.

Det fremgår af Aarhus Havns ansøgning, at materialerne kan nyttiggøres i forbindelse med havneudvidelsen. Miljøstyrelsen bemærker, at uddybningsmaterialets forureningsniveau primært ligger under nedre aktionsniveau, med undtagelse af TBT som ligger mellem nedre og øvre aktionsniveau, samt at materialerne består af rent og lettere forurenede sand, ler, silt og gytje.

Betingelserne i Aarhus Byråds politiske aftale om havneudvidelsen betyder, at projektet skal tilpasses så overskudsmaterialer fra uddybning og bundudskiftning i højere grad nyttiggøres frem for at de klappes, til trods for materialernes tvivlsomme egnethed til anvendelse i anlægsmæssig sammenhæng. På dette grundlag vurderer Miljøstyrelsen, at materialerne kan nyttiggøres på den ansøgte lokalitet. Den ansøgte lokalitet kan ses på figur 2.1

Figur 2.1 viser hvor det opgravede havbundssediment forventes nyttiggjort i forbindelse med havneudvidelsen. Materialerne forventes nyttiggjort i område 2.B, som er markeret med en violet stiplede linje.

3.3 Konklusion

På baggrund af ovenstående er det Miljøstyrelsens samlede vurdering, at en tilladelse til at nyttiggøre uddybningsmaterialer fra det indtegnede område i Aarhus Havn, på de angivne vilkår, vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

4 Andre oplysninger

Det oplyses, at uddybningsmaterialer, der nyttiggøres som råstoffer, er fritaget for den almindelige råstofafgift, jf. § 6, nr. 2 i bekendtgørelse af lov om afgift på affald og råstoffer⁵ (affalds- og råstofafgiftsloven).

Endvidere oplyses, at der ikke skal betales råstofvederlag for oprensings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres i medfør af en tilladelse efter råstoflovens § 20 b, jf. lovens § 22a, stk. 4, litra 4.

Jf. klapbekendtgørelsen paragraf 9 stk. 1 skal Miljøstyrelsen fastsætte vilkår om hvornår tilladelsen udløber. Det kan fastsættes, at tilladelsen ikke er tidsbegrænset. Denne nyttiggørelsestilladelse afviger fra Miljøstyrelsens praksis

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 14 af 10. januar 2023 - Affalds- og råstofafgiftsloven

om en tilladelsesperiode på 10 år på baggrund af projektets omfang, herunder projektets længerevarende og fremtidige plan om nyttiggørelse af sedimentet.

5 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

COWI **thgi@cowi.com**

Aarhus Havn **port@portofaarhus.dk**

Aarhus Kommune **post@aarhus.dk**

Transportministeriet **trm@trm.dk**

Trafikstyrelsen **info@trafikstyrelsen.dk**

Kystdirektoratet **kdi@kyst.dk**

Søfartsstyrelsen **sifa@dma.dk**

Fiskeristyrelsen **mail@fiskeristyrelsen.dk**

Slots- og Kulturstyrelsen **arkaeologi@ohavsmuseet.dk**

Danmarks Fiskeriforening **mail@dkfisk.dk**

Danske Råstoffer **lmv@di.dk**

Danmarks Rederiforening **info@shipowners.dk**

Dansk industri **di@di.dk**

6 Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Adressaten for afgørelsen,
- Offentlige myndigheder,
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser,
- Dansk Industri,
- Danmarks Rederiforening,
- Danske Råstoffer,
- Danmarks Fiskeriforening og
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus, via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

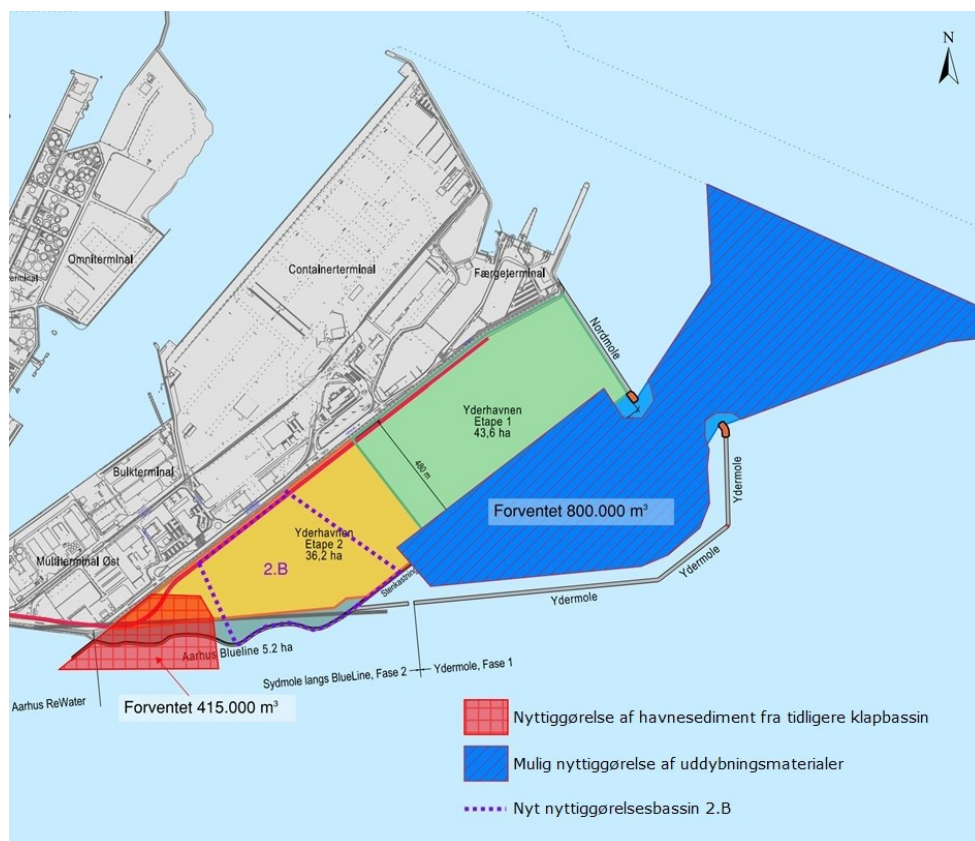
En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

BILAG 1 Oprensningsområdets placering

Det tilladte område, hvorfra materialet kan nyttiggøres jf. nærværende tilladelse, er markeret med blåt og rødt på nedenstående figur.

Figur 1: Uddybningsområdet i Århus Havn. Det tilladte område hvorfra materiale kan nyttiggøres jf. nærværende tilladelse er markeret med blåt og rødt.